

Istoricul cercetărilor lepidopterologice în România

(Partea a III-a)

Mihail Peiu (1914-1987), profesor doctor, a studiat științele naturii la Iași. După 1948 ocupă postul de asistent la disciplina de entomologie agricolă în cadrul Facultății de Agronomie din Iași, unde parcurge toate treptele ierarhiei didactice. Examenul de doctorat îl susține în 1949 iar titlul de "Doctor Docent în științe biologice" îl obține în 1973. Până la moartea lui Al. Alexinschi, Peiu a colaborat activ cu acesta.

Prof. Peiu a îmbinat activitatea didactică cu cea lepidopterologică aplicată. A realizat o colecție de lepidoptere de cca 20.000 exemplare, majoritatea din fauna Moldovei. Colecția se află în cadrul Facultății de Agronomie și Horticultură din Iași.

Preocupările lepidopterologice ale Prof. Peiu, au vizat în primul rând aspecte faunistice sistematice și ecologice la speciile cu importanță economică. A fost printre primii lepidopterologi care a utilizat în România tipul modern de capcană luminoasă (tip pîlnie). A contribuit la cunoașterea biologiei și tehnicilor de combatere la unele specii dăunătoare culturilor agricole. A publicat peste 180 lucrări științifice, a descris o specie nouă pentru știință și a semnalat numeroase noutăți faunistice regionale sau naționale. Dintre lucrările publicate se remarcă cele asupra tortricidelor, noctuidelor și yponomeutidelor.

Vicol Vasile (n.1933), profesor de biologie în Tg.Mureș, are o îndelungată activitate lepidopterologică: orientată spre lepidopterele diurne și câteva grupuri de "micro": Tortricidae, Incurvaridae. O parte a colecției de lepidoptere se află la Muzeul din Tg.Mureș o altă parte încă în posesia autorului. Prof. Vicol a contribuit printre altele la răspândirea cunoștințelor lepidopterologice în rîndul

tinuțiilor.

A publicat peste 10 lucrări științifice în care a descris trei forme noi pentru știință, a semnalat un exemplar gynandromorf de Lolias erate.

Prof. Vicol este un membru activ SLR, participând cu regularitate la toate manifestările și întrunirile societății.

Eckbert Schneider (n.1937), doctor în biologie, face parte din categoria entomologilor complecși, abordând pe lângă lepidoptere și alte ordine de insecte (Coleoptera, Ortoptera, Heteroptera), Până în 1984 a activat ca muzeograf în cadrul Muzeului Brukenthal din Sibiu. Din 1984 s-a stabilit în Germania și activează ca entomolog în cadrul WWF Aueninstitut din Rastatt. În domeniul lepidopterologiei a realizat o importantă colecție (peste 10.000 exemplare) păstrată la Muzeul de Istorie Naturală din Sibiu. Colecția cuprinde un valoros material din M-ții Făgăraș, Delta Dunării și împrejurimile Sibiului.

A publicat 5 lucrări despre lepidoptere, cea mai importantă fiind "Catalogul colecției macrolepidoptere Dr.V.Weindel". A pregătit în manuscris catalogul celei mai reprezentative colecții de lepidoptere din Transilvania "Col.D.Czekelius", pe care sperăm să-l vedem cât mai curând publicat.

Membru SLR activ, Dl. E.Schneider întreține permanente legături cu lepidopterologii din țară.

Hans Pelits (n.1930, Timișoara), pensionar, a început colectarea lepidopterelor la vârsta de 17 ani avându-i ca mentori pe învățătorul Ernst Krausshaar și F.König. În scurtă vreme a fost fascinat de lepidopterele nocturne, practicând cu succes colectările cu momeli și, în special culturile de larve. A făcut o mare pasiune pentru creșterea genului Cucullia. După 1982 a renunțat la activitatea de colectare, colecția fiind donată în 1990 Muzeului Banatului. În final, co-

lecția lui H. Pelits însuma cca 15.000 exemplare, perfect preparate și etichetate constituind probabil cea mai frumoasă colecție din țară. Dintre raritățile colecției menționăm: Apamea platinea, Luperina zollikaferi, Diachrysis zosimii (din Banat), Ephesia diversa, Hadena laudeti ș.a. Din păcate în ultimii ani colecția a avut mult de suferit de pe urma dăunătorilor.

Deși a abandonat colecția și colectarea fluturilor, Dl. Hans Pelitis a rămas un mare admirator al naturii, pasiune exteriorizată prin remarcabile lucrări de sculptură și pictură.

Beregszaszy (1919-1979), tehnician constructiv, a activat ca lepidopterolog amator la Timișoara, alături de Pelts și König. Colecția de lepidoptere a însumat peste 11.000 exemplare minunat preparate. Format la școala Dr. König, și Beregszaszy a făcut o adevărată pasiune pentru creșterea fluturilor, obținând astfel remarcabile exemplare de la numeroase rarități. Colecția a fost cumpărată de Muzeul de Istorie Naturală "Grigore Antipa" din București.

Viktor Weindel (1887-1966), medic, mare iubitor al naturii, a alcătuit o colecție de lepidoptere din care la preluarea ei de către Muzeul Brukenthal din Sibiu au mai rămas 4.322 exemplare. Majoritatea speciilor provin din împrejurimile Sibiului. Catalogul colecției "V. Weindel" a fost publicat în Stud. și Com. St. nat. Muz. Brukenthal-Sibiu, 1984, de E. Schneider.

Szabo Gyula (n. 1929), inginer chimist, pasionat lepidopterolog amator și șahist. În prezent inginer^u Szabo deține una dintre cele mai reprezentative colecții de lepidoptere din România (cca 20.000 exemplare). Preocupările lepidopterologice au un caracter faunistic și ecologic. Colecția include material valoros din cele mai diverse colțuri ale țării. Bun cunoscător al naturii ing. Szabo G. a realizat numeroase culturi ex.ovo și ex.larva. Este autorul unor descoperiri

remarcabile: (D. Sosimi, L. helle, Philotes bavius, Hysia cavernosa, Piroclectria cora (în Transilvania). A colectat în Delta Dunării specia Yigoga orientis (det. Rákosy) și numeroase alte varietăți. A publicat două lucrări științifice - în colaborare cu Bălint Zs. și Căpușe I. (vezi "Bibliografia lepidopterologică Română").

Szabo Endre (n.1942), profesor de biologie în Turulung (jud. Satu Mare) s-a dovedit un perseverent lepidopterolog care a reușit să realizeze o frumoasă colecție, bazată în special pe fauna locală. A studiat și publicat fauna de lepidoptere din împrejurimile localității Turulung (481 specii). A cercetat, alături de fratele său (Szabo G.), habitate interesante în împrejurimile localităților Stau-Mare și Carei. A semnalat un noctuid (Lithophane landa) nou pentru fauna țării. A descris, alături de Vojnits, pe Eupithecia domogledana (n.sp.) și alături de Popescu-Gorj, pe Erebia pharte carpatina (n.ssp.). Prof. Szabo E. este un activ participant la manifestările științifice cu caracter entomologic din țară. A publicat 10 lucrări științifice.

Izsák Zoltan (n.1952), profesor de biologie în Miercurea Ciuc. A început activitatea lepidopterologică în copilărie alături de M. Brătășeanu și N. Delvig, în Brașov. Posedă o frumoasă colecție de lepidoptere, diurne și nocturne, care reflectă fauna județelor Harghita și Brașov, dar și zone ca Dobrogea, Herculane și Delta Dunării (cca 10.000 ex.). Prof. Izsák are preocupări faunistice și de ocrotire a lepidopterelor în județul Harghita. A publicat 8 lucrări științifice și a semnalat câteva noutăți faunistice: Calotaenia celsiae, Cuculia argentea, Sesia bembeciformis. În colecția personală se află câteva noutăți faunistice ca: Energia abluta, Hydraecia osseola, Luperina zollikoferi, Zygaena nevadensis gheorghenica, Clossiana titania ș.a.

Goia Marin (n.1932), inginer, colecționează lepidoptere de cca

15 ani, timp în care a realizat o colecție bogată. Cercetările D-lui Goia au caracter faunistic, pe lângă zona Clujului, abordând cu succes și Dobrogea sau Băile Herculane. În Dobrogea a colectat pentru prima dată în fauna României pe Asovia meseticaria (Geometridae). Din 1990 este secretarul SRL.

Bere Carol (n.1955), lepidopterolog amator, caracterizat printr-o deosebită perseverență. Deține o frumoasă colecție de lepidoptere (cca 12.000 exemplare) axate pe fluturi nocturni (în special Noctuidae) pe care îi cunoaște foarte bine. Are preocupări faunistice în împrejurimile Clujului, Dobrogea și Băile Herculane, Este autorul mai multor colectări remarcabile: Cucullia scopariae, Oxitripia orbiculosa, Catoptria trips etc.

Ca și casier al SRL s-a implicat profund în activitatea societății.

(Va urma)